

2018, pp. 826-830.

6. Lipiński K. (in:) Giezek J. (ed.) Kodeks Karny. Komentarz. Warszawa 2021, pp. 70-74.

7. Szewczyk M., Rams M. (in:) Wróbel W., Zoll A. (ed.) Kodeks Karny. Część szczególna Tom II, Komentarz do art. 117-211a, Warszawa 2016, pp. 71-74.

8. Flemming M., Wojciechowska J. (in:) Wąsek A., Zawłocki R. (ed.) Kodeks Karny. Część Szczególna Tom I, Warszawa 2010, pp. 39-43.

9. Zgoliński I. (in:) Konarska-Wrzošek V. (ed.) Kodeks Karny. Komentarz. Warszawa 2016, pp. 708-710.

УДК 343.8(043.2)

Jashiashvili Giga, здобувач вищої освіти,
Тбіліський державний університет, м. Тбілісі, Грузія

ПРАВОВИЙ СТАТУС ЗАСУДЖЕНИХ З ВИСОКИМ РИЗИКОМ НЕБЕЗПЕКИ В КОНТЕКСТІ СПІЛКУВАННЯ ІЗ ЗОВНІШНІМ СВІТОМ ТА МОЖЛИВІСТЮ РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ В ІСНУЮЧИХ УМОВАХ

Категорія засуджених з високим ризиком небезпеки вимагає особливих умов утримання через ймовірну небезпеку для суспільства. Тому ми повинні звернути увагу на таких засуджених, оскільки прийняття спеціальних заходів може збільшити ризик жорстокого поводження.

Управління встановленням умов ув'язнення для таких осіб є складним завданням, оскільки це вимагає дотримання розумного балансу між досягненням мети безпеки та гуманізму, а також гідним поводженням з усіма ув'язненими [1]. У Грузії засуджені з високим ризиком небезпеки, розміщуються в спеціальних установах (№ 3 та № 6).

Питання ресоціалізації засуджених з високим ризиком небезпеки завжди буде актуальним, оскільки безпосередньо пов'язане з громадською безпекою. Саме суспільство повинно бути зацікавлене у виправленні засудженого у в'язниці, щоб він більше не являв собою загрозу після звільнення і знову не вчинив злочину. Крім того у випадку рецидиву, державі доведеться витратити кошти на перебування його у в'язниці ще протягом значної кількості років.

Виникає питання, чи слід відносити таких засуджених до кількості засуджених, ресоціалізація яких є неможливою? Лише через їхній статус не варто робити однозначні висновки. Про повне їх виправлення, очевидно, не йдеться, але все таки необхідно застосувати заходи, щоб вони не вчинили нових злочинів.

У процесі ресоціалізації засуджених відносини з навколишнім світом мають велике значення. Позбавлення свободи супроводжується стражданнями та іншими негативними наслідками і компенсувати це

можна, як ми вважаємо, контактом із зовнішнім світом. Зв'язок із зовнішнім світом, навіть у вигляді коротких та довгострокових побачень, знижує ступінь замкнутості засуджених [2].

Закон Грузії «Кодекс про взяття під варту» передбачає, що засуджений з високим ризиком небезпеки має право на одне короткострокове побачення протягом одного місяця, а протягом 1 року повинен мати одне довгострокове побачення. Я вважаю, що така кількість побачень є занадто малою і недостатньо, це не може забезпечити підтримку суспільних відносин.

В управлінні установами позбавлення волі особливого ризику в Грузії акцент робиться на безпеку та порядок, внаслідок чого мета корекції засудженого переміщається на другий план. Слід також мати на увазі, що ці засуджені піддаються високому ризику спричинення їм шкоди, тому характер і якість контролю над різними видами засуджених повинні бути різними. Але це не означає, що одна мета повинна бути досягнута за рахунок необґрунтованого масштабного обмеження іншої легітимної мети.

Максимальні обмеження, заборони та безумовно суворий режим запобігають позитивній зміні та реабілітації поведінки засудженого [3]. Засуджені з високим ризиком небезпеки проводять 23 години в камерах і лише 1 годину на внутрішніх дворах. Для того, щоб засуджені були вмотивовані до прогулянок і не бажали залишатися в камері, необхідно упорядкувати простір для прогулянок та обладнати його відповідними фізкультурно-розважальними комплексами.

Обмежувальний режим у закладах позбавлення волі для осіб з особливим ризиком небезпеки призводить до агресії ув'язнених проти співробітників установ та інших ув'язнених. У кінцевому рахунку створюється обстановка насильства. Співробітники установи № 6 зазначають, що вони часто піддаються жорсткому поводженню з боку ув'язнених. За їхніми словами, ув'язнені намагаються перенести свою агресію на працівників, ускладнюють роботу та намагаються тримати їх у напрузі [4]. На фоні вищевикладеного, на жаль, поза зоною уваги залишається одна з основних цілей покарання – виправлення засудженого, чого практично неможливо досягти шляхом об'єктивного аналізу існуючої реальності.

Тяжкість ситуації, що склалася, можна побачити при спілкуванні з представниками народного захисника, коли всі ув'язнені намагаються провести з ними більше часу і поговорити. З цією метою ув'язнені намагаються розмовляти навіть щодо ситуацій, які не мають відношення до їхніх кримінальних справ, що створює враження, що ув'язненим не вистачає простого спілкування з людьми [5].

Необхідно передбачити у «Кодексі про взяття під варту» можливості більшої кількості короткострокових та довгострокових побачень для особливо небезпечних ув'язнених. Не може існувати єдиного підходу до

усіх засуджених. Підстави тримання особи в спеціальній установі і ступінь його небезпеки може бути кардинально різною. Необхідно оцінити ризик засудженого і, відповідно, вирішити питання щодо необхідності введення конкретних обмежень [6].

Таким чином, основною метою позбавлення волі є захист суспільства від злочину та зменшення рецидивізму, але ці цілі можуть бути досягнуті лише тоді, коли період позбавлення волі витрачається на виправлення засуджених та їх ресоціалізацію після відбуття покарання [7].

Література

1. Народний захисник Грузії, спеціальна профілактична група, звіт про моніторинг установи № 6 (2-3 квітня 2018 р.).

2. Довідник з правил Нельсона Манделі. Застосування Мінімальних стандартних правил поводження з ув'язненими ООН. 2018. С. 127.

3. Народний захисник Грузії, спеціальна превентивна група, звіт про моніторинг установи № 3 (12-13 липня 2020 р.).

4. Народний захисник Грузії, спеціальна превентивна група, звіт 2020. С. 44.

5. Народний захисник Грузії, спеціальна превентивна група, звіт з моніторингу установи № 3 (16-17 вересня 2019 р.). С. 13.

6. Аналітичний огляд Інституту демократії та безпечного розвитку (IDSD), правовий статус ув'язнених та ув'язнених з підвищеним ризиком у пенітенціарній системі, основними висновками та рекомендаціями. Тбілісі, 2018. С. 58.

7. Мінімальні стандартні правила для поводження з ув'язненими, 4 правила.

UDC 347.151(043.2)

Oniani Mariam, LLB Candidate,
Tbilisi State University, Tbilisi, Georgia

ANALYSIS OF ACTIVE EUTHANASIA BASED ON PRETTY'S CASE

The right to life is viewed as an “essential element of dignity and vital prerequisite for the rest of fundamental rights, ” [1, p. 111] but does this right include the freedom to choose when and how one wishes to die? This research paper aims to analyze this issue based on “the most important case dealing with euthanasia” [2, p. 17], identify how wide the states’ margin of appreciation is and whether one’s attitude towards mercy killing can fall within the scope of Article 9 of the European Convention of Human Rights (ECHR). The evolution of ECtHR’s case law and safeguards included in Luxembourg’s legislation will also be evaluated in order to make a final conclusion.

First and foremost, since “the absence of a consensus is probably a decisive